

METODICKÁ SMERNICA NA AKREDITÁCIU

MSA – V/05

AKREDITÁCIA OVEROVACÍCH ORGÁNOV NA ÚČELY NARIADENIA EÚ CBAM (EA-X/XX M: 2026, EA-6/05 INF: 2026)

Schválil: Ing. Štefan Král, PhD.
Riaditeľ SNAS

Účinnosť od: 20.10.2026	Vydanie: 1 Aktualizácia: 0	Označenie RD: MSA – V/05
----------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

- Tento dokument bol vytvorený elektronicky -

ÚČEL

Táto metodická smernica upravuje postupy a kritériá, ktoré majú akreditačné orgány uplatňovať pri akreditácii overovateľov so sídlom v EÚ a v tretích krajinách pre EU CBAM. Je prekladom dvoch dokumentov EA:

- Mandatory EA Document: Principles and requirements on Accreditation of verifiers in the field of CBAM (EU) 2023/956 (EA-X/XX M: 2026, rev. 00 pracovná verzia z 13.10.2026, v procese hlasovania v EA);
- EA CBAM: Cooperation of Foreign National Accreditation Bodies with the Local National Accreditation Bodies in third countries; (EA-6/05 INF: 2026, rev. 00 z 05.10.2026)

Okrem prevzatia úplného textu dokumentov obsahuje táto smernica aj spresnený postup v podmienkach SNAS, ak je takéto spresnenie potrebné.

Poznámka: po publikovaní záväzného dokumentu bude bez meškania upravená aj táto MSA.

Spracoval: **Ing. Mária Jana Obernauer, MSc.**
Dátum spracovania: **13.10.2026**

Preskúmal: **Ing. Jaroslav Remža, PhD.**

Táto MSA neprešla jazykovou úpravou.

Metodické smernice na akreditáciu sa nesmú rozmnožovať a kopírovať na účely predaja.

Dostupnosť MSA: <https://www.snas.sk>

Obsah

ČASŤ A (ZÁVÄZNÁ) – ZÁVÄZNÝ DOKUMENT EA ZÁSADY A POŽIADAVKY NA AKREDITÁCIU OVEROVATEĽOV V OBLASTI CBAM (EÚ) 2023/956.....	4
A.1 ROZSAH PÔSOBNOSTI	5
A.2 REFERENČNÉ NORMY	5
A.3 DEFINÍCIE.....	6
A.3.1 DEFINÍCIE	6
A.3.2 SKRATKY	7
A.4 VŠEOBECNE	7
A.5 PROGRAM POSUDZOVANIA	7
A.5.1 KRITÉRIÁ PRE SVEDECKÉ POSUDZOVANIE A PRESKÚMANIE ZLOŽIEK	7
A.5.2 POČIATOČNÉ POSÚDENIE	8
A.5.3 DOHLAD.....	10
A.5.4 REAKREDITÁCIA	11
A.5.5 ROZŠÍRENIE ROZSAHU AKREDITÁCIE	11
A.6 NEVYKONÁVANIE ČINNOSTI V ROZSAHU AKREDITÁCIE	12
PRÍLOHA A1 (ZÁVÄZNÁ)	13
TABUĽKA A1 – SKUPINY AKTIVÍT CBAM	13
TABUĽKA A2 – PRÍLOHA I K NARIADENIU 2025/2551.....	13
TABUĽKA A3 – MINIMÁLNE ČINNOSTI, KTORÉ JE POTREBNÉ VYKONAŤ	14
ČASŤ B (INFORMATÍVNA) - EA CBAM: SPOLUPRÁCA ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH.....	16
B.1 ÚVOD.....	17
B.2 ÚČEL	17
B.3 ROZSAH PÔSOBNOSTI	18
B.4 DEFINÍCIE.....	18
B.5 REFERENCIE	18
B.6 POSTUP SPOLUPRÁCE ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH	19
B.6.1 SPOLUPRÁCA ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH, KTORÉ SÚ SIGNATÁRMÍ EA MLA PRE PRÍSLUŠNÝ ROZSAH	19
B.6.2 SPOLUPRÁCA ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH, KTORÉ NIE SÚ SIGNATÁRMÍ EA MLA PRE PRÍSLUŠNÝ ROZSAH	20

**ČASŤ A (ZÁVÄZNÁ) – ZÁVÄZNÝ DOKUMENT EA ZÁSADY A POŽIADAVKY NA AKREDITÁCIU
OVEROVATEĽOV V OBLASTI CBAM (EÚ) 2023/956**

Autorstvo:

Táto publikácia bola spracovaná Certifikačným výborom EA.

Oficiálny jazyk:

Text môže byť preložený do iných jazykov. Rozhodujúce znenie je v anglickom jazyku.

Autorské práva:

Držiteľom autorských práv tohto textu je EA. Text sa nesmie kopírovať na účely predaja.

Ďalšie informácie:

Pre ďalšie informácie o tejto publikácii sa obráťte na svojho národného člena.

Prosím, skontrolujte webovú stránku kvôli aktuálnym informáciám <https://european-accreditation.org/>

Kategória: Členský procedurálny dokument.

EA-X/XX je záväzný dokument.

Dátum schválenia: xx xxx 2026

Dátum implementácie: xx xxx 2026 (bez prechodného obdobia)

A.1 ROZSAH PÔSOBNOSTI

Cieľom tohto dokumentu je podporiť harmonizovaný a konzistentný prístup národných akreditačných orgánov (NAB) k plánovaniu a vykonávaniu posudzovacích činností počas celého akreditačného cyklu overovacích orgánov CBAM vrátane počiatočného posúdenia, dohľadu, opätovného posúdenia a rozšírenia rozsahu akreditácie.

Dokument predovšetkým poskytuje rámec na zabezpečenie primeraného pokrytia rozsahu akreditácie vrátane skupín činností CBAM prostredníctvom kombinácie svedeckého posudzovania, preskúmania zložiek a ďalších posudzovacích činností súvisiacich s viazanými emisiami, založenej na posúdení rizík.

Overovanie ceny uhlíka zaplatenej v tretích krajinách, ako je vymedzené v článku 9 nariadenia (EÚ) 2023/956, nepatrí do rozsahu pôsobnosti tohto dokumentu.

Cieľom tohto prístupu je zabezpečiť, aby rozhodnutia o akreditácii boli založené na dostatočných a reprezentatívnych dôkazoch o kompetentnosti a výkonnosti v celom akreditovanom rozsahu.

Tento prístup je založený na príslušných ustanoveniach delegovaného nariadenia (EÚ) 2025/2551, nariadenia (ES) 765/2008 a normy EN ISO/IEC 17011 .

Poznámka: V tomto dokumente sa uplatňuje aktuálne vydanie noriem.

A.2 REFERENČNÉ NORMY

Referenčné normy pre akreditáciu overovacích orgánov CBAM (VB) sú:

ISO/IEC 17029 „Posudzovanie zhody – Všeobecné princípy a požiadavky na validačné a overovacie orgány“;

ISO 14065 „Všeobecné zásady a požiadavky na orgány, ktoré vykonávajú validáciu a overovanie environmentálnych informácií“;

ISO 14066 „Environmentálne informácie – Požiadavky na spôsobilosť tímov pre validáciu a overovanie environmentálnych informácií“;

ISO 14064-3 „Skleníkové plyny – Časť 3: Špecifikácia s usmernením na overovanie a validáciu výrokov o skleníkových plynach“;

a príslušné predpisy CBAM:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach, a všetky následné zmeny (Text s významom pre EHP);

Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2025/2551 z 20. novembra 2025, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 stanovením podmienok udeľovania akreditácie overovateľom, kontroly a dohľadu nad

akreditovanými overovateľmi, odobratia akreditácie a vzájomného uznávania a partnerského hodnotenia akreditačných orgánov;

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2025/2546 z 10. decembra 2025 o uplatňovaní zásad overovania deklarovaných viazaných emisií podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956.

A.3 DEFINÍCIE

A.3.1 DEFINÍCIE

A.3.1.1 Akreditačný cyklus:

Podľa článku 7.9.1 normy EN ISO/IEC 17011 sa akreditačný cyklus začína dátumom rozhodnutia o udelení počiatočnej akreditácie alebo dátumom rozhodnutia po opätovnom posúdení, prípadne po tomto dátume, a nesmie byť dlhší ako päť rokov.

Podľa článku 14 delegovaného nariadenia (EÚ) 2025/2551 vykonáva NAB každoročný dohľad nad každým overovateľom, ktorému vydal osvedčenie o akreditácii.

A.3.1.2 Posúdenie kompetentnosti:

Činnosť vykonávaná NAB, pri ktorej sa preskúmava alebo posudzuje kompetentnosť, napr. prostredníctvom preskúmania záznamov o hodnotení kompetentnosti, rozhovoru so zapojeným personálom alebo pozorovania počas svedeckého posudzovania.

A.3.1.3 Svedecké posudzovanie

Činnosť vykonávaná NAB s cieľom pozorovať – bez zasahovania – overovateľa pri vykonávaní overovania správ CBAM (svedecké posudzovanie).

Táto činnosť sa môže vykonávať fyzicky v zariadení prevádzkovateľa, na diaľku alebo kombináciou oboch spôsobov (hybridne).

Okrem toho môže svedecké posúdenie zahŕňať aj ďalšie činnosti vykonávané v priestoroch overovacieho orgánu.

A.3.1.4 Posúdenie kancelárie (SNAS: posudzovanie na mieste)

Činnosť vykonávaná NAB v priestoroch overovacieho orgánu, fyzicky, na diaľku alebo kombináciou oboch spôsobov (hybridne).

Zahrňa rozhovory s personálom, ktorý vysvetľuje, ako sa overovanie vykonalo, preskúmanie kompetentnosti personálu a preskúmanie overovacej zložky.

Poznámka: V tomto dokumente sa používa pojem „vzdialený“. Upozorňujeme, že v nariadení (EÚ) 2025/2551 sa používa pojem „virtuálny“.

A.3.1.5 Preskúmanie zložky:

Činnosť vykonávaná NAB, pri ktorej sa preskúmavajú a posudzujú záznamy a dokumenty súvisiace s konkrétnou overovacou činnosťou vrátane záznamov o kompetentnosti

vedúceho audítora, audítora, experta alebo nezávislého revízora. Preskúmanie zložky by malo zahŕňať komplexné preskúmanie celej internej overovacej dokumentácie od začiatku do konca procesu.

A.3.1.6 Overovací orgán

Orgán, ktorý vykonáva overovanie a môže byť akreditovaný na účely nariadenia (EÚ) 2023/956.

Poznámka: Pojem „overovací orgán“ je ekvivalentný pojmu „overovateľ“ použitému v nariadení (EÚ) 2025/2551. Fyzické osoby nie sú overovacími orgánmi.

A.3.2 SKRATKY

V tomto dokumente sa používajú nasledovné skratky:

CAB – orgán posudzovania zhody

CBAM – mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach

EU ETS – systém Európskej únie na obchodovanie s emisiami

NAB – národný akreditačný orgán

VB – overovací orgán

A.4 VŠEOBECNE

Národný akreditačný orgán zavedie postupy na zabezpečenie pokrytia skupín činností CBAM (príloha I delegovaného nariadenia (EÚ) 2025/2551) v rozsahu akreditácie prostredníctvom svedeckých posudzovaní a preskúmaní zložiek. Na tento účel NAB vypracuje program posudzovania pre každého nového žiadateľa a každý akreditovaný overovací orgán.

A.5 PROGRAM POSUDZOVANIA

A.5.1 KRITÉRIÁ PRE SVEDECKÉ POSUDZOVANIE A PRESKÚMANIE ZLOŽIEK

Pre každý overovací orgán sa vypracuje program posudzovania, aby sa zabezpečilo svedecké posúdenie a preskúmanie zložiek reprezentatívnej vzorky rozsahu akreditácie a zamestnancov overovacieho orgánu.

Program posudzovania pokrýva celý akreditačný cyklus a musí byť založený na posúdení rizík v súlade s normou EN ISO/IEC 17011, bod 7.9.3, pričom sa zohľadnia nasledujúce rizikové faktory, a to aj v súlade s článkom 5 odsekom 2 nariadenia (EÚ) 2025/2551:

- a) Akreditácia overovacieho orgánu podľa vykonávacieho nariadenia 2018/2067 pre príslušnú skupinu činností uvedených v pravom stĺpci tabuľky A2 (pozri prílohu A1 tohto dokumentu).

- b) Skúsenosti overovacieho orgánu s inými podobnými programami ETS/CBAM na celom svete;
- c) Zložitosť, zrelosť a účinnosť systému riadenia overovacieho orgánu pri podpore overovacích činností;
- d) Zložitosť rozsahu akreditácie vzhľadom na typ aj počet skupín činností zahrnutých do rozsahu akreditácie;
- e) Organizačná štruktúra z hľadiska počtu kancelárií/miest overovacieho orgánu;
- f) Počet zariadení, ktoré sa majú overiť (počet klientov/overených správ);
- g) Počet vedúcich audítorov, audítorov, revízorov a expertov overovacieho orgánu;
- h) Geografické oblasti, v ktorých overovací orgán vykonáva alebo plánuje vykonať overenia;
- i) Zložitosť a rozsah emisií zariadenia (skladba klientov, napr. malí, strední alebo veľkí emitenti, ako aj malý alebo veľký počet zdrojov emisií; veľká alebo malá fyzická lokalita);
- j) Externá spätná väzba vrátane podnetov od príslušných orgánov, sťažností a zistení z predchádzajúcich posudzovaní.

Program posudzovania musí zabezpečiť preukázanie kompetentnosti vo všetkých skupinách činností CBAM v rámci rozsahu akreditácie. To musí zahŕňať aspoň jedno svedecké posudzovanie v každej definovanej skupine činností CBAM (pozri tabuľku A1 v prílohe A1 tohto dokumentu) v rámci jedného akreditačného cyklu, s výnimkou prípadov, keď sú nižšie výslovne povolené alternatívne prístupy:

- skupiny činností IV, VI a VIII, ktoré možno za určitých podmienok posúdiť preskúmaním zložiek (pozri tabuľku A3 v prílohe A1 tohto dokumentu).
- skupina činností LII, ktorá sa posudzuje v kombinácii so skupinami činností I, II, III, IV a V (pozri tabuľku A3);
- ak je overovateľ CBAM akreditovaný aj ako overovateľ EU ETS pre všetky skupiny činností EU ETS zodpovedajúcej skupine činností CBAM (pozri tabuľku A2), NAB môže zvážiť zníženie počtu svedeckých posúdení na základe analýzy rizík.

Výber a preskúmanie overovacích zložiek dopĺňa svedecké posudzovanie s cieľom zabezpečiť pokrytie všetkých skupín činností CBAM v rámci rozsahu počas počiatočného posúdenia a počas akreditačného cyklu.

NAB môže rozšíriť alebo zintenzívniť svedecké posudzovanie a/alebo preskúmanie zložiek nad rámec definovanej skupiny činností CBAM, ak majú overovacie činnosti v rámci jednej alebo viacerých skupín činností vysoký význam z hľadiska zložitosti, kompetentnosti a/alebo rozsahu emisií.

A.5.2 POČIATOČNÉ POSÚDENIE

Pri počiatočnom posúdení vykoná NAB tieto činnosti:

- Preskúmanie dokumentov
- Posúdenie sídla (posúdenie na mieste)
Ak sa posúdenie sídla vykonáva hybridným spôsobom (napr. prostredníctvom spolupráce s inými NAB za špecifických podmienok), NAB svoje rozhodnutie v tejto súvislosti odôvodní a zdokumentuje.
- Svedecké posudzovanie

A.5.2.1 Svedecké posudzovanie

Pokiaľ ide o svedecké posudzovanie, činnosti NAB sa delia do dvoch kategórií:

a. Pre overovateľov, ktorí už sú akreditovaní pre systém EU ETS

- vykoná sa aspoň jedno svedecké posúdenie.

Pri určovaní skupiny činností CBAM pre svedecké posudzovanie by mal NAB zvážiť zameranie na skupiny I, II, III, IV a V spolu s príslušnou skupinou LII (nepriame emisie), a nie na iné skupiny činností, ktoré nezahŕňajú nepriame emisie.

Pri rozhodovaní o tom, či vykonať fyzické, diaľkové alebo hybridné svedecké posúdenie, by mal NAB zohľadniť riziko spojené s faktormi obsiahnutými v programe posudzovania.

Pre akreditáciu pre ostatné skupiny činností CBAM požadované v žiadosti sa použije ekvivalencia skupiny činností EU ETS uvedená v tabuľke A2. Preto, aby žiadateľ získal akreditáciu v iných skupinách činností CBAM (okrem svedecky posúdennej skupiny), je potrebné, aby už mal akreditáciu pre všetky zodpovedajúce skupiny činností EU ETS uvedené v pravom stĺpci tabuľky A2.

Ak overovací orgán nie je akreditovaný pre všetky tieto skupiny činností systému EU ETS, vykoná sa hodnotiacia činnosť v každej skupine činností CBAM v súlade s tabuľkou A3.

b) Pre overovateľov bez akreditácie EU ETS:

- V každej skupine činností CBAM (pozri tabuľku A1) požadovanej žiadateľom sa vykoná aspoň jedno (fyzické) svedecké posúdenie.

Ak sa svedecké posudzovanie vykonáva hybridným spôsobom, NAB svoje rozhodnutie v tejto súvislosti odôvodní a zdokumentuje.

V oboch prípadoch A5.2.1a aj A5.2.1b, nemôžu byť overovacie orgány akreditované výlučne pre skupinu činností CBAM LII (nepriame emisie) ako samostatný rozsah akreditácie, ale iba v kombinácii so skupinami činností I, II, III, IV a V. Podobne sa akreditácia pre ktorúkoľvek zo skupín činností I, II, III, IV a V udeľuje v kombinácii so skupinou činností LII (pozri tabuľku A1). Kompetentnosť pre nepriame emisie sa preto musí preukázať spolu s príslušnými skupinami činností. To napríklad znamená, že nie je možné potvrdiť kompetentnosť na overovanie emisií cementu v skupine činností I bez preukázania kompetentnosti na overovanie nepriamych emisií v skupine činností LII.

V oboch prípadoch A5.2.1a aj A5.2.1b, ak nie je možné splniť podmienky svedeckého posudzovania pre každú požadovanú skupinu činností CBAM, napr. preto, že overovací orgán ešte nemá žiadnych klientov, NAB sa môže rozhodnúť udeliť akreditáciu po posúdení kancelárie bez príslušného svedeckého posudzovania, avšak vrátane posúdenia kompetentnosti, za nasledujúcich dodatočných podmienok:

- svedecké posudzovanie sa vykoná najneskôr do 18 mesiacov od získania akreditácie. Ak sa počas tohto obdobia svedecké posudzovanie nevykoná z dôvodov, ktoré možno pripísať overovateľovi, akreditácia bude odobratá, pretože NAB nie je schopný v plnom rozsahu posúdiť trvalú kompetentnosť CAB vo vzťahu ku všetkým uplatniteľným požiadavkám;
- overovací orgán je povinný informovať NAB o všetkých overovacích činnostiach s dostatočným predstihom, aby NAB mohol byť svedkom prvej overovacej činnosti overovacieho orgánu pre každú skupinu činností CBAM.
- nezhody zistené počas prvého svedeckého posudzovania môžu byť dôvodom na to, aby NAB začal s pozastavením alebo odobratím akreditácie.

Národná poznámka

APLIKÁCIA V PODMIENKACH SNAS: Ak neboli splnené podmienky na vykonanie svedeckého posudzovania a overovateľovi bola udelená akreditácia pre danú skupinu produktov, táto skupina sa vyznačí v rozsahu akreditácie hviezdikou ().*

A.5.3 DOHĽAD

Každý rok sa vykoná posúdenie sídla (fyzické, vzdialené alebo hybridné).

Počas celého akreditačného cyklu NAB v rámci posudzovania kancelárie vykoná aspoň jedno preskúmanie zložky pre každú skupinu činností CBAM zahrnutú v rozsahu akreditácie.

Svedecké posudzovanie počas akreditačného cyklu sa musí vzťahovať aspoň na skupiny činností CBAM zahrnuté v rozsahu akreditácie, s výnimkou:

- skupiny činností IV, VI a VIII, ktoré možno posúdiť preskúmaním zložiek za určitých podmienok uvedených v tabuľke A3.
- skupina činností LII, ktorá je pokrytá svedeckým posudzovaním v jednej z týchto skupín činností: I, II, III, IV a V;
- Ak je overovateľ CBAM akreditovaný aj ako overovateľ EU ETS pre všetky skupiny činností EU ETS zodpovedajúce skupine činností CBAM (pozri tabuľku A2), NAB môže na základe analýzy rizík zvážiť zníženie počtu svedeckých posudzovaní. Uplatňuje sa však požiadavka na každoročný dohľad formou svedeckého posudzovania (článok 14 nariadenia 2025/2251).

Pri rozhodovaní o tom, či vykonať fyzické, diaľkové alebo hybridné svedecké posúdenie, by mal NAB zohľadniť riziko spojené s faktormi obsiahnutými v programe posudzovania.

V každom prípade sa počas akreditačného cyklu uskutoční aspoň jedno fyzické svedecké posúdenie (bez ohľadu na skupinu).

A.5.4 REAKREDITÁCIA

Počas reakreditácie sa potvrdí, že všetky skupiny činností CBAM v rámci akreditovaného rozsahu boli počas akreditačného cyklu posúdené podľa kritérií uvedených v tabuľke A3.

Určenie počtu a typu svedeckých posudzovaní pre reakreditačné posúdenie vychádza z výsledkov svedeckých činností počas akreditačného cyklu a z faktorov, ktoré sa majú zohľadniť pri plánovaní a výbere zložiek na preskúmanie a svedecké posudzovanie – pozri vyššie.

A.5.5 ROZŠÍRENIE ROZSAHU AKREDITÁCIE

Okrem ostatných pravidelných tém posudzovania sa pri každom rozšírení rozsahu akreditácie o novú skupinu činností CBAM (pozri tabuľku A1) musí zdokumentovať kompetentnosť overovacieho orgánu a:

- a. Pre overovateľov, ktorí už majú akreditáciu v rámci systému EU ETS:
Pre rozšírenie skupín činností CBAM požadovaných v žiadosti by sa mala použiť rovnocennosť so skupinami činností EU ETS uvedenými v tabuľke A2, ako je opísané v odseku A5.2.1a.
- b. Pre overovateľov bez akreditácie EU ETS:
V každej skupine činností CBAM (pozri tabuľku A1), o ktorú žiadateľ požiadal, sa vykoná aspoň jedno (fyzické) svedecké posudzovanie.
Ak sa svedecké posudzovanie vykonáva hybridným spôsobom, NAB svoje rozhodnutie v tejto súvislosti odôvodní a zdokumentuje.

V oboch prípadoch, A5.5a aj A5.5b, overovacie orgány nemôžu byť akreditované výlučne pre skupinu činností CBAM LII (nepriame emisie) ako jeden samostatný rozsah akreditácie, ale iba v kombinácii so skupinami činností I, II, III, IV a V. Podobne sa akreditácia pre ktorúkoľvek zo skupín činností I, II, III, IV a V udeľuje v kombinácii so skupinou činností LII.

V oboch prípadoch A5.5a aj A5.5b, ak nie je možné svedecké posúdenie, sa ustanovenia v časti „Počiatočné posúdenie“ uplatňujú podobným spôsobom.

A.6 NEVYKONÁVANIE ČINNOSTI V ROZSAHU AKREDITÁCIE

Overovatelia musia byť schopní preukázať kompetentnosť pre všetky skupiny činností CBAM zahrnuté v ich rozsahu akreditácie. Ak overovateľ počas dvoch po sebe nasledujúcich obchodných rokov nevykoná žiadne overovacie činnosti v určitej skupine činností CBAM, NAB by mal zvážiť začatie pozastavenia tejto skupiny činností CBAM, pokiaľ overovateľ nie je schopný preukázať zachovanie kompetentnosti alternatívnymi prostriedkami. Táto situácia nesmie trvať dlhšie ako päť rokov.

PRÍLOHA A1 (ZÁVÄZNÁ)
TABUĽKA A1 – SKUPINY AKTIVÍT CBAM

Skupina činností CBAM	Rozsah akreditácie	Nepriame emisie*
	Súhrnná kategória tovaru	
I	Kalcinovaná hlina Cementový slinok Cement Hlinitý cement	X
II	Vodík Amoniak	X
III	Kyselina dusičná	X
IV	Močovina Zmiešané hnojivá	X
V	Spekaná ruda Surové železo DRI (priamo redukované železo) Surová oceľ	X
VI	Ferozliatiny (FeMn, FeCr, FeNi)	
VII	Nespracovaný hliník	
VIII	Výrobky zo železa alebo ocele Hliníkové výrobky	
	Ostatné činnosti	
L	Zachytávanie, využívanie a ukladanie uhlíka (CCUS)	
LI	Elektrina dovážaná do colného územia Únie	
LII	Nepriame emisie	X

*Akreditácia pre ktorúkoľvek zo skupín činností I, II, III, IV a V sa udeľuje v kombinácii so skupinou činností LII.

TABUĽKA A2 – PRÍLOHA I K NARIADENIU 2025/2551

Skupina činností CBAM	Rozsah akreditácie	Skupiny činností systému EU ETS
	Súhrnná kategória tovaru	
I	Kalcinovaná hlina Cementový slinok Cement Hlinitý cement	1a, 1b, 6, 98
II	Vodík Amoniak	1a, 1b, 8, 98
III	Kyselina dusičná	1a, 1b, 9, 98
IV	Močovina Zmiešané hnojivá	1a, 1b, 98
V	Spekaná ruda Surové železo DRI (priamo redukované železo) Surová oceľ	1a, 1b, 3, 98

VI	Ferozliatiny (FeMn, FeCr, FeNi)	1a, 1b, 4, 98
VII	Nespracovaný hliník	1a, 1b, 4, 5, 98
VIII	Výrobky zo železa alebo ocele Hliníkové výrobky	1a, 1b, 4, 98
	Ostatné činnosti	
L	Zachytávanie, využívanie a ukladanie uhlíka (CCUS)	10, 11
LI	Elektrina dovážaná do colného územia Únie	neuplatňuje sa
LII	Nepriame emisie	neuplatňuje sa

Príklady použitia tabuľky A2:

- Ak je overovací orgán (VB) akreditovaný pre skupiny činností 1a, 1b a 98 systému EU ETS a požiada o akreditáciu pre skupinu činností CBAM I, vykoná sa svedecké posúdenie v skupine činností CBAM I, pretože nie je akreditovaný pre skupinu činností 6 systému EU ETS.
- Ak je VB akreditovaný pre skupiny činností EU ETS 1a, 1b, 6 a 98, akreditáciu možno vydať pre skupinu činností CBAM I. Skupina činností CBAM IV môže byť na žiadosť žiadateľa akreditovaná aj bez špecifického svedeckého posúdenia v skupine IV.
- Ak je VB akreditovaný pre skupiny činností EU ETS 1a, 1b, 4, 5 a 98, akreditáciu možno vydať pre skupinu činností CBAM VII. Skupiny činností CBAM IV, VI a VIII možno akreditovať aj na žiadosť žiadateľa bez osobitného svedeckého posúdenia v skupine IV alebo VI alebo VIII.

TABUĽKA A3 – MINIMÁLNE ČINNOSTI, KTORÉ JE POTREBNÉ VYKONAŤ

Skupina činností CBAM	Rozsah akreditácie	Minimálne činnosti, ktoré je potrebné vykonať
	Súhrnná kategória tovaru	
I	Kalcinovaná hlina Cementový slinok Cement Hlinový cement	1 svedecké posúdenie
II	Vodík Amoniak	1 svedecké posúdenie
III	Kyselina dusičná	1 svedecké posúdenie
IV	Močovina Zmiešané hnojivá	1 svedecké posudzovanie alebo 1 preskúmanie zložky, ak sa svedecké posudzovanie vykoná v jednej z nasledujúcich kategórií: I, II, III, V, VI, VII, VIII
V	Spekaná ruda Surové železo DRI (priamo redukované železo) Surová oceľ	1 svedecké posúdenie
VI	Ferozliatiny (FeMn, FeCr, FeNi)	1 svedecké posudzovanie alebo 1 preskúmanie zložky, ak sa svedecké posudzovanie vykoná v jednej z týchto kategórií: VII alebo VIII

VII	Nespracovaný hliník	1 svedecké posúdenie
VIII	Výrobky zo železa alebo ocele Hliníkové výrobky	1 svedecké posudzovanie alebo 1 preskúmanie zložky, ak sa svedecké posudzovanie vykoná v jednej z týchto kategórií: VI alebo VII
	Ostatné činnosti	
L	Zachytávanie, využívanie a ukladanie uhlíka (CCUS)	1 svedecké posúdenie
LI	Elektrina dovážaná do colného územia Únie	1 svedecké posúdenie
LII	Nepriame emisie	Ak sa svedecké posúdenie vykonáva v jednej z nasledujúcich kategórií: I, II, III, IV a V, nevyžaduje sa žiadne špecifické svedecké posúdenie.

**ČASŤ B (INFORMATÍVNA) - EA CBAM: SPOLUPRÁCA ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH
AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH
KRAJINÁCH**

Autorstvo:

Táto publikácia bola spracovaná Certifikačným výborom EA.

Oficiálny jazyk:

Text môže byť preložený do iných jazykov. Rozhodujúce znenie je v anglickom jazyku.

Autorské práva:

Držiteľom autorských práv tohto textu je EA. Text sa nesmie kopírovať na účely predaja.

Ďalšie informácie:

Pre ďalšie informácie o tejto publikácii sa obráťte na svojho národného člena.

Prosím, skontrolujte webovú stránku kvôli aktuálnym informáciám <https://european-accreditation.org/>

Kategória: Členský informatívny procedurálny dokument.

Dátum schválenia: 15. 09. 2026

B.1 Úvod

Mechanizmus EÚ uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (CBAM), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2026, je nástrojom politiky v oblasti klímy určeným na predchádzanie úniku uhlíka a zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže medzi výrobcami z EÚ a z krajín mimo EÚ. CBAM stanovuje cenu uhlíka pre určitý dovážaný tovar, ktorá je ekvivalentná cene uhlíka, ktorú výrobcovia v EÚ platia v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami (EU ETS).

Týka sa odvetví výroby železa a ocele, cementu, hliníka, hnojív, elektriny a vodíka.

Ak sa tieto výrobky vyrábajú mimo EÚ s použitím procesov s vysokou uhlíkovou náročnosťou, dovozca pri ich dovoze do EÚ uhradí cenu za viazané emisie.

Viazané emisie overuje nezávislý orgán (overovateľ), ktorý je pre príslušný rozsah akreditovaný podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 národným akreditačným orgánom (NAB) EÚ (EHP).

V novembri 2025 Európska komisia uverejnila delegované nariadenie (EÚ) 2025/2551, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2023/956 (CBAM) stanovením podmienok udeľovania akreditácie overovateľom, kontroly a dohľadu nad akreditovanými overovateľmi, odobratia akreditácie a vzájomného uznávania a partnerského hodnotenia národných akreditačných orgánov.

Podľa nariadenia EÚ o CBAM a delegovaného nariadenia (EÚ) 2025/2551 overovateľ usadený v EÚ požiada o akreditáciu svoj národný akreditačný orgán. Overovatelia usadení v tretej krajine požiadajú o udelenie akreditácie národný akreditačný orgán z EÚ, ktorý poskytuje akreditáciu v rámci EU CBAM.

B.2 ÚČEL

Harmonizácia a konzistentnosť akreditácie ako činnosti orgánu verejnej moci, ktorá podporuje európsky obchod a priemysel v súlade s jeho potrebami a požiadavkami stanovenými v uplatniteľných európskych právnych predpisoch, ako aj účinná spolupráca medzi národnými akreditačnými orgánmi, patria medzi hlavné ciele EA.

V tejto súvislosti a s prihliadnutím na špecifické výzvy spojené s akreditáciou overovateľov usadených v tretích krajinách podľa nariadenia (EÚ) 2023/956 tento dokument poskytuje usmernenia pre spoluprácu medzi národnými akreditačnými orgánmi EHP a národnými akreditačnými orgánmi v tretích krajinách.

B.3 ROZSAH PÔSOBNOSTI

Tento dokument sa vzťahuje na akreditáciu overovateľov usadených v tretích krajinách v súlade s požiadavkami stanovenými v nariadení (EÚ) 2023/956.

Zaoberá sa rámcom spolupráce medzi národným akreditačným orgánom EHP a národným akreditačným orgánom v tretej krajine, v ktorej je overovateľ usadený, v kontexte takýchto akreditačných činností.

Tento dokument poskytuje usmernenia s cieľom zabezpečiť, aby takáto spolupráca:

- podporovala konzistentnú a harmonizovanú akreditáciu overovateľov usadených v tretích krajinách,
- zabezpečovala súlad s uplatniteľnými právnymi predpismi EÚ, najmä s nariadením (ES) č. 765/2008, nariadením (EÚ) 2023/956, delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2025/2551 a normou EN ISO/IEC 17011.

B.4 DEFINÍCIE

B4.1 Tretia krajina: Každá krajina, ktorá nie je členom Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP).

B4.2 Zahraničný národný akreditačný orgán: Národný akreditačný orgán z členského štátu EHP, ktorý je členom EA a signatárom EA MLA pre rozsah EU CBAM.

B4.3 Miestny národný akreditačný orgán: Národný akreditačný orgán so sídlom mimo EHP.

B4.4 Mnohostranná dohoda EA (EA MLA): pozri EA-1/06 EA Multilateral Agreement. Criteria for signing. Policy and procedures for development.

B4.5 Outsourcing: pozri článok 6.4 normy ISO/IEC 17011:2017 Posudzovanie zhody – Požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody.

Poznámka: Namiesto pojmu outsourcing sa niekedy používa pojem subdodávka.

B.5 REFERENCIE

- Nariadenie (ES) č. 765/2008 o akreditácii
- Nariadenie (EÚ) 2023/956, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach
- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2025/2551, ktorým sa dopĺňa nariadenie (EÚ) 2023/956 stanovením podmienok udeľovania akreditácie overovateľom, kontroly a dohľadu nad akreditovanými overovateľmi, odobratia akreditácie a vzájomného uznávania a partnerského hodnotenia akreditačných orgánov

- EN ISO/IEC 17011 *Posudzovanie zhody - Požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody*
- EA-2/13 Politika EA pre cezhraničnú akreditáciu a postup cezhraničnej spolupráce medzi členmi EA
- EN ISO/IEC 17029 Posudzovanie zhody – Všeobecné zásady a požiadavky na validačné a overovacie orgány
- EN ISO 14065 Všeobecné zásady a požiadavky na orgány vykonávajúce validáciu a overovanie environmentálnych informácií

B.6 POSTUP SPOLUPRÁCE ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH

Spolupráca medzi zahraničnými národnými akreditačnými orgánmi (FNAB) a miestnymi národnými akreditačnými orgánmi (LNAB) sa zvyčajne nevyžaduje, ak akreditačné činnosti môže vykonávať priamo zodpovedný FNAB. Takáto spolupráca však môže byť potrebná alebo prospešná, a to aj v prípadoch, keď miestne technické odborné znalosti, jazykové schopnosti, znalosť národných podmienok alebo dostupnosť zdrojov podporujú efektívne a účinné vykonávanie činností posudzovania.

V kontexte EU CBAM môže spolupráca s národnými akreditačnými orgánmi tretích krajín uľahčiť posudzovanie a dohľad nad overovateľmi pôsobiacimi mimo EHP a zároveň podporiť konzistentné uplatňovanie príslušných akreditačných požiadaviek a požiadaviek stanovených v rámci EU CBAM.

Existujú rôzne možnosti spolupráce s LNAB v závislosti od toho, či je LNAB signatárom EA MLA alebo Global-ACI MRA pre príslušný rozsah:

1. Outsourcing akreditačných činností na LNAB
2. Využívanie personálu LNAB

Poznámka: Jazykom akreditačného procesu medzi FNAB, LNAB a overovateľmi vrátane záznamov z posudzovania (ak je to relevantné) je buď jazyk FNAB, alebo angličtina (ak to právne predpisy FNAB umožňujú).

B.6.1 SPOLUPRÁCA ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH, KTORÉ SÚ SIGNATÁRMÍ EA MLA PRE PRÍSLUŠNÝ ROZSAH

Podľa EA-2/13 a s prihliadnutím na povahu akreditácie ako činnosti orgánu verejnej moci v regióne EA je politikou EA, aby FNAB vždy, keď je to možné, zadal LNAB formou

subdodávky posudzovanie činností orgánu posudzovania zhody vykonávaných v rámci akreditácie FNAB vrátane svedeckých posudzovaní vykonávaných v krajine LNAB, ak je LNAB signatárom EA MLA pre príslušný rozsah.

Táto politika sa vzťahuje na akreditáciu overovateľov podľa delegovaného nariadenia (EÚ) 2025/2551.

Pri spolupráci medzi FNAB a LNAB sa v prípade outsourcingu činností posudzovania uplatňujú požiadavky stanovené v časti 4 dokumentu EA-2/13 a v článku 6.4 normy EN ISO/IEC 17011.

Poznámka: Pokiaľ ide o partnerské hodnotenie NAB podľa článku 24 delegovaného nariadenia (EÚ) 2025/2551 a s tým súvisiaci status signatára MLA pre EU CBAM, pravidlá týkajúce sa výnimiek sa uplatňujú aj na FNAB.

B.6.2 SPOLUPRÁCA ZAHRANIČNÝCH NÁRODNÝCH AKREDITAČNÝCH ORGÁNOV S MIESTNYMI NÁRODNÝMI AKREDITAČNÝMI ORGÁNMI V TRETÍCH KRAJINÁCH, KTORÉ NIE SÚ SIGNATÁRMÍ EA MLA PRE PRÍSLUŠNÝ ROZSAH

Aj keď LNAB nie je signatárom EA MLA pre príslušný rozsah alebo ak overovateľ v krajine mimo regiónu EA žiada o akreditáciu, EA nabáda svojich členov, aby uplatňovali a rešpektovali ducha a zámer politiky stanovenej v EA-2/13 a aby FNAB v súlade s tým spolupracovali s LNAB.

Spolupráca zabezpečuje, aby sa pri posudzovaní overovateľov v tretích krajinách okrem bežných požiadaviek na technickú kompetentnosť zohľadnili aj faktory, ako sú jazyk, miestne zákony a predpisy, kultúra a pod.

Poznámka: Hoci sa spolupráca vo všeobecnosti predpokladá medzi národnými akreditačnými orgánmi, za osobitných okolností môže byť vhodná aj spolupráca s inými (nie národnými) akreditačnými orgánmi.

B.6.2.1 Spolupráca zahraničných národných akreditačných orgánov s miestnymi (národnými) akreditačnými orgánmi v tretích krajinách, ktoré nie sú signatármi EA MLA pre príslušný rozsah, ale akreditujú overovateľov podľa ISO/IEC 17029 a ISO 14065 pre emisie GHG

Ak má LNAB skúsenosti s akreditáciou overovateľov podľa ISO/IEC 17029 a ISO 14065 pre emisie GHG, FNAB spravidla spolupracuje s LNAB s cieľom v čo najväčšej miere využívať personál LNAB, najmä technických posudzovateľov a expertov.

Pri výbere personálu LNAB FNAB zohľadní ako výhodu skutočnosť, že LNAB je signatárom dohody MLA iného regionálneho orgánu spolupráce v oblasti akreditácie uznaného organizáciou Global ACI pre ISO/IEC 17029 a ISO 14065 pre emisie GHG.

V takom prípade FNAB zabezpečí, aby personál LNAB, ktorý FNAB využíva, bol primerane riadený z hľadiska kompetentnosti a vyškolený v oblasti nariadenia (EÚ) 2023/956, delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2025/2551 a ďalších príslušných právnych predpisov/dokumentov uverejnených Európskou komisiou a/alebo EA.

FNAB sa môže rozhodnúť zapojiť LNAB do vykonávania posudzovania.

Ak sa LNAB nezúčastňuje na vykonávaní posudzovania, FNAB môže LNAB umožniť pozorovať posudzovanie v tejto krajine.

B.6.2.2 Spolupráca zahraničných národných akreditačných orgánov s miestnymi (národnými) akreditačnými orgánmi v tretích krajinách, ktoré nie sú signatármi EA MLA pre príslušný rozsah a ktoré neakreditujú overovateľov podľa ISO/IEC 17029 a ISO 14065 pre emisie GHG

Ak LNAB neakredituje overovateľov podľa ISO/IEC 17029 a ISO 14065 pre emisie GHG, FNAB nemá možnosť priamo využívať personál tohto LNAB.

V takom prípade FNAB zabezpečí, aby jeho existujúci personál bol schopný vykonať posudzovanie overovateľa v príslušnej tretej krajine, alebo aby miestny personál vyškolil a v plnom rozsahu riadil podľa vlastného systému riadenia kompetentnosti. Aj v tomto prípade však môže byť spolupráca s LNAB užitočná pre obe strany.

FNAB informuje LNAB (ak existuje) o svojich činnostiach v tretej krajine. Ak je to vhodné, FNAB môže LNAB umožniť pozorovať posudzovania v tejto krajine.